

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

z dnia 24 maja 1989 r.

w sprawie racjonalizacji użytkowania energii i paliw w gospodarce narodowej.

Aktualny stan gospodarki energetycznej oraz zaopatrzenia w paliwa i energię stwarza poważne zagrożenie nie tylko dla dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, ale także dla bieżącego funkcjonowania gospodarki narodowej. Gospodarkę polską cechuje szczególnie wysoka energochłonność, a jednocześnie niskie jednostkowe zużycie energii na mieszkańca.

Potrzeby energetyczne gospodarki narodowej i społeczeństwa powinny być zaspokojone poprzez racjonalne powiększanie dostaw paliwowych, właściwy rozwój gospodarki energetycznej oraz oszczędne użytkowanie energii i paliw we wszystkich działach produkcji i usług.

Utrzymanie wydobycia węgla kamiennego na dotychczasowym poziomie — ze względu na rosnące koszty wydobycia oraz konieczność poprawy warunków (skrócenia czasu) pracy górników, jak i ze względu na ochronę środowiska — nie powinno być brane pod uwagę. Istnieje natomiast możliwość utrzymania, a nawet zwiększenia wydobycia węgla brunatnego, co nie będzie jednak mogło zrekompensować ubytku wydobycia węgla kamiennego. Dlatego też nieodzowne jest coraz szersze pozyskiwanie znacznie korzystniejszych surowców energetycznych — paliw węglowodorowych.

Rozwój energetyki jądrowej w kraju jest znacznie opóźniony, w związku z czym jej znaczący udział w ogólnym bilansie energetycznym może nastąpić dopiero po 2000 r. Pozyskiwanie innych źródeł energii, jak np. bierne i czynne wykorzystywanie energii słońca, wiatru, śpiętrzeń małych cieków wodnych, wód termalnych, biogazu, może pokryć zapotrzebowanie kraju tylko w bardzo niewielkim procencie.

W świetle dotychczasowych światowych doświadczeń najekonomicznym sposobem „pozyskania” paliw i energii dla potrzeb rozwoju kraju jest ich racjonalne stosowanie, dlatego racjonalne użytkowanie paliw i energii powinno być uznane za problem podstawowy, a nieodzowne działania techniczne i ekonomiczne z tym związane za szczególnie ważne.

Oszczędzanie i racjonalne użytkowanie energii powinno być powszechne w całej gospodarce i w życiu każdego obywatela. Należy w ramach restrukturyzacji gospodarki narodowej rezygnować z energochłonnych działów przemysłu oraz ograniczać stosowanie energochłonnych technologii produkcji. Niewystarczające są, jak wykazuje dotychczasowa praktyka, bezinwestycyjne działania organizacyjne, a wykorzystanie rezerw prostych, choć niezbędne, ma ograniczone skutki.

Sejm negatywnie ocenia politykę Rządu w zakresie racjonalizacji użytkowania energii i paliw. Podstawowe zadania w zakresie racjonalizacji użytkowania paliw i energii na lata 1986—1990, ujęte w „Programie działań na rzecz podniesienia efektywności wykorzystania zasobów materiałowych i paliwowo-energetycznych na lata 1986—1990”, gdzie założono między innymi obniżenie

energochłonności dochodu narodowego wytworzonego do 1990 r. w porównaniu z rokiem 1985 o 9—11%, zostały wykonane w minimalnym zakresie i zmniejszenie zużycia paliw jest prawie niewidoczne. Nie jest realizowana uchwała Sejmu z dnia 21 marca 1985 r. w sprawie kierunków działań zmierzających do zapewnienia gospodarce narodowej dostaw paliw i energii do roku 2000 na poziomie pokrywającym powiększone zapotrzebowanie.

Ze względu na olbrzymie opóźnienie w podwyższaniu efektywności użytkowania energii i paliw należy uznać koordynację i zdyscyplinowanie działań w kierunku proefektywnościowego rozwoju gospodarki energetycznej kraju za szczególnie ważne zadanie Rządu.

Możliwości racjonalizacji użytkowania paliw i energii, a tym samym zmniejszenia energochłonności w gospodarce narodowej, są ściśle uzależnione od rozwoju i unowocześniania techniki i technologii produkcji oraz od stworzenia odpowiedniej bazy materiałów termoizolacyjnych i urządzeń. Istnieje znaczna zależność poprawy gospodarki energią od poziomu technicznego gospodarki, wielkości produkcji i efektywności ekonomicznej zużycia paliw i energii. Dlatego konieczne są odpowiednie środki inwestycyjne na przedsięwzięcia prowadzące do optymalnego wykorzystania surowców energetycznych, powodujące zmianę struktury użytkowania paliw pierwotnych, przynoszące efektywne i ekonomicznie uzasadnione oszczędności energii.

Za podstawowe zadania w zakresie gospodarki paliwowo-energetycznej należy uznać:

- zoptymalizowanie globalnego wydobycia surowców energetycznych i jego struktury oraz zmniejszenie tempa wzrostu zapotrzebowania energii, bez ujemnego wpływu na rozwój społeczno-gospodarczy kraju,
- wyraźne zmniejszenie w stosunku do stanu obecnego jednostkowego zużycia energii w przemyśle, komunikacji, rolnictwie, jak również u odbiorców bytowo-komunalnych i innych.

W celu zmiany dotychczasowych niekorzystnych tendencji w użytkowaniu paliw i energii niezbędne jest stworzenie warunków ekonomicznych, technicznych i organizacyjnych dla podjęcia następujących działań:

1. Przyspieszenie zmian struktury gospodarki w kierunku zmniejszenia jej energochłonności i materiałochłonności.
2. Zapewnienie wykorzystania zdolności produkcyjnych istniejącego przemysłu i poprawy rytmiki produkcji. Zwiększenie produkcji przemysłowej i uniknięcie strat energii spowodowanych niepełnym wykorzystaniem urządzeń produkcyjnych i obiektów przemysłowych w dużym stopniu obniży jednostkową energochłonność dochodu narodowego.
3. Przeprowadzenie radykalnej i szybkiej zmiany cen paliw i energii oraz ustalenie takiej struktury cen,

która preferowałaby zalecane kierunki zużycia paliw i energii. W poziomie cen i ich strukturze należy uwzględnić możliwości i kierunki zmiany bilansu paliwowo-energetycznego kraju.

4. Przeanalizowanie warunków i możliwości przeznaczenia w latach 1989—2000 nakładów na cele racjonalizacji użytkowania paliw i energii ze środków przedsiębiorstw, ludności i budżetu państwa w wysokości co najmniej 3,0—3,5 biliona zł na poziomie cen 1988 r. Powinien zostać opracowany system skutecznych bodźców ekonomicznych, takich jak: ulgi podatkowe, preferencyjne kredyty, dotacje z budżetu na uruchomienie produkcji nowych, energooszczędnych materiałów oraz zakup niezbędnych urządzeń z importu.
5. Opracowanie kompleksowego programu poprawy efektywności użytkowania paliw i energii do 2000 r. i kierunku do 2020 r. oraz opracowanie zasad i form kontroli przez Rząd działalności użytkowników paliw i energii. W założeniach takiego programu powinny być uwzględnione uregulowania w za-

kresie: tworzenia bazy materiałowej i urządzeń dla racjonalizacji, zmiany struktury produkcji na mniej energochłonną, sterowania warunkami ekonomicznymi realizacji przez użytkowników przedsięwzięć racjonalizacji użytkowania paliw i energii.

W celu uzyskania właściwej skuteczności i efektywności działań na rzecz racjonalizacji użytkowania energii i paliw w gospodarce narodowej Rząd powinien szczególnie wzmocnić swoją koordynacyjną rolę w zakresie kreowania i realizowania polityki energetycznej państwa oraz preferowania kierunków racjonalizacji paliw i energii.

Nieodzowne także jest, aby poczynania w tej niezwykle ważnej dla gospodarki i społeczeństwa dziedzinie wynikały z właściwych rozwiązań ekonomicznych i prawnych.

Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej będzie każdego roku oceniał realizację zadań objętych programem racjonalizacji użytkowania energii i paliw w gospodarce narodowej.

Marszałek Sejmu: *R. Malinowski*

125

ZARZĄDZENIE PREZESA PAŃSTWOWEJ AGENCJI ATOMISTYKI

z dnia 19 maja 1989 r.

w sprawie zasad zaliczania odpadów do odpadów promieniotwórczych oraz ich kwalifikowania i ewidencjonowania a także warunków ich unieszkodliwiania, przechowywania i składowania.

Na podstawie art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1986 r. — Prawo atomowe (Dz. U. Nr 12, poz. 70 i z 1987 r. Nr 33, poz. 180) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przedmioty lub materiały stałe, ciekłe albo gazowe, zawierające substancje promieniotwórcze lub skażone tymi substancjami, których dalsze wykorzystywanie jest niecelowe lub niemożliwe, są zaliczane do odpadów promieniotwórczych, zwanych dalej „odpadami”, jeżeli ilość tych substancji przekracza poziomy określone w załączniku nr 1 do zarządzenia.

2. W celu zaliczenia do odpadów przedmiotów lub materiałów, o których mowa w ust. 1, zawierających więcej niż jeden radionuklid należy stosować zależności określone w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 2. 1. Zaliczenia przedmiotów lub materiałów, o których mowa w § 1 ust. 1, do odpadów dokonuje jednostka organizacyjna, w której one powstały.

2. Zaliczenie do odpadów następuje na podstawie pomiarów radiometrycznych lub obliczeń, którymi należy objąć przedmioty lub materiały mogące zawierać substancje promieniotwórcze lub które mogą być skażone tymi substancjami.

§ 3. 1. Przy zaliczaniu, kwalifikowaniu i ewidencjonowaniu odpadów, a także ich unieszkodliwianiu, przechowywaniu i składowaniu należy stosować metody, technologie, środki techniczne i rozwiązania organizacyjne, jakie w świetle osiągnięć nauki i techniki są niezbędne, aby liczba osób narażonych na promieniowanie jonizujące była jak najmniejsza, a zagrożenie tym promienio-

waniem ludzi oraz środowiska było tak małe, jak tylko jest to osiągalne.

2. W postępowaniu, o którym mowa w ust. 1, z odpadami mającymi również właściwości toksyczne, wybuchowe oraz inne właściwości mogące spowodować niebezpieczeństwo dla życia i zdrowia ludzi lub środowiska należy uwzględniać także zasady bezpiecznego postępowania z takimi substancjami, określone w odrębnych przepisach.

§ 4. 1. Odpady dzieli się na następujące grupy:

- 1) beta- i gammapromieniotwórcze:
  - a) niskoaktywne,
  - b) średnioaktywne,
  - c) wysokoaktywne,
- 2) alfapromieniotwórcze,
- 3) zużyte zamknięte źródła promieniotwórcze.

2. Odpady beta- i gammapromieniotwórcze kwalifikuje się na podstawie kryteriów określonych w załączniku nr 3 do zarządzenia.

3. W celu zakwalifikowania odpadów, o których mowa w ust. 2, zawierających więcej niż jeden radionuklid należy stosować zależności określone w załączniku nr 4 do zarządzenia.

4. Odpady kwalifikuje się do odpadów alfapromieniotwórczych, jeżeli zostały przekroczone poziomy zawartości substancji alfapromieniotwórczych, określone w załączniku nr 1 do zarządzenia.

5. Do grupy odpadów, o których mowa w ust. 1